

แนวทาง การพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

เอกสารประกอบการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่
วันที่ 14 มกราคม 2563 ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมการเกษตร ชั้น 2 อาคาร 1 กรมส่งเสริมการเกษตร

ผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนางานส่งเสริม การเกษตรเชิงพื้นที่ ปี ๒๕๖๒

กรมส่งเสริมการเกษตร

14 มกราคม 2562

ความเป็นมา

ปีงบประมาณ 2562 กรมฯ ได้จัดทำโครงการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

- ▶ หลักการสำคัญ คือ การพัฒนาต่อยอดและใช้กลไกที่มีอยู่แล้ว (แปลงใหญ่ YSF วิสาหกิจชุมชน)
- ▶ นำร่องใน 6 จุด/เขต
 - 1) แปลงใหญ่ผักปลอดภัย อ. สามโคก จ. ปทุมธานี
 - 2) วิสาหกิจชุมชนมะพร้าวอ่อนน้ำหอม ต. ดอนมนรา อ. บางคนที จ. สมุทรสงคราม
 - 3) วิสาหกิจชุมชนแปลงใหญ่มะพร้าว น้ำหอมบางตลาด อ. คลองเขื่อน จ. ฉะเชิงเทรา
 - 4) แปลงใหญ่ผัก อ. นามน จ. กาฬสินธุ์
 - 5) แปลงใหญ่มังคุด อ. ลานสกา จ. นครศรีธรรมราช
 - 6) อาโวคาโดพบพระ อ. พบพระ จ. ตาก
- ▶ สนับสนุนงบประมาณ (งบอุดหนุน) จุดละ 500,000 บาท
- ▶ มีคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการฯ 1 คณะ และคณะทำงานปฏิบัติการฯ 6 คณะ
- ▶ สรุปผล/รูปแบบการทำงานเชิงพื้นที่ 6 รูปแบบ

หลักคิด

- การพัฒนาการเกษตร โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- การพัฒนาการเกษตร โดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการพัฒนา (Area-base) โดยบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- การเชื่อมโยงกลไกการทำงานส่งเสริมการเกษตรในลักษณะรายบุคคล (Individual Approach) การส่งเสริมแบบกลุ่ม (Group Approach) และการส่งเสริมรายสินค้า (Commodity Approach) เพื่อกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน
- ทุกคนในชุมชนได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

พื้นที่เป้าหมายปี 2562

(6 เขต 6 จังหวัด)

ทำอย่างไร

- 1) “วิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่” อย่างรอบด้านเพื่อค้นหา “ศักยภาพ” และ “ปัญหา” ที่แท้จริง
- 2) สร้าง “กระบวนการมีส่วนร่วม” เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมกันกำหนด “เป้าหมายร่วม” ตลอดจนจัดทำ “แผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน” ที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและทุนทรัพยากรของพื้นที่ และเป็นเครื่องมือสร้าง “กระบวนการเรียนรู้” ของเกษตรกร
- 3) จัดการความสัมพันธ์ของคนในชุมชน โดยการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้เป็น “พื้นที่พบปะและแลกเปลี่ยนเรียนรู้” ของกลไกหลัก คือ YSF วสช. แปลงใหญ่ และกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ
- 4) การร่วมกันกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ เป็น “เครือข่ายที่เสริมพลัง” ทำงานตามความถนัดของตนเอง “ลดความเหลื่อมล้ำ” สร้างความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- 5) “บูรณาการการทำงาน” ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกพื้นที่ ตามบทบาทและภารกิจ โดย “ยึดพื้นที่เป็นศูนย์กลาง” ในการส่งเสริมและสนับสนุนตามความต้องการของพื้นที่ทั้งในเรื่องความรู้ งบประมาณ และทรัพยากร
- 6) ร่วมกันวางแผนระยะยาว กำหนดตัวชี้วัด และกำหนดรูปแบบ “การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน” และ “ขยายผลความสำเร็จ” ไปสู่พื้นที่อื่น

การดำเนินงานโครงการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ปีงบประมาณ 2562

คณะทำงานขับเคลื่อนฯ

ประชุมเตรียมความพร้อม

23 เม.ย. 2562

1. แนวทางการดำเนินงาน
2. การขับเคลื่อนโครงการ

WS 1

14-15 พ.ค. 2562

1. กำหนดเป้าหมายร่วม
2. ปรับกระบวนการทัศน์
3. วางแผนปฏิบัติงาน

ประชุมติดตามความก้าวหน้า

14 มิ.ย. 2562

1. สรุปผลการจัดเวทีชุมชนครั้งที่ 1
2. แนวทางการจัดเวทีครั้งที่ 2 และ 3

ประชุมติดตามความก้าวหน้า

30 ส.ค. 2562

1. สรุปผลการจัดเวทีชุมชนครั้งที่ 2
2. การจัด WS 2

WS 2

10-11 ก.ย. 2562

1. สรุปบทเรียน
2. วางแผนปฏิบัติงานระยะต่อไป

เม.ย.

พ.ค.

มิ.ย.

ก.ค.

ส.ค.

ก.ย.

คณะทำงานปฏิบัติการฯ (6 คณะ)

เวทีชุมชนครั้งที่ 1

1. ปรับกระบวนการทัศน์
2. กำหนดเป้าหมายร่วม
3. วิเคราะห์ข้อมูล
4. ทำแผนพัฒนา

เวทีชุมชนครั้งที่ 2

1. เชื่อมโยงภาคีเครือข่าย
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการกลุ่ม

เวทีชุมชนครั้งที่ 3

1. สรุปบทเรียน
2. คัดเลือกข้อมูลสู่ชุมชน
3. วางแผนระยะยาว

Output

- เป้าหมายร่วม
- แผนปฏิบัติ
- กระบวนการทำงาน

- เป้าหมายร่วม
- แผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

- ระบบบริหารจัดการกลุ่ม
- การบูรณาการเครือข่าย

- รูปแบบการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่เบื้องต้น
- แผนพัฒนาชุมชนระยะยาว

- ผลการดำเนิน
- แผนในการขยายผล

การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ (Area-Based Agricultural Extension)

- กระบวนการพัฒนาการเกษตรและเศรษฐกิจชุมชนแบบบูรณาการ
- ชุมชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน : ร่วมคิด/ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมลงมือ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น

กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม Participation Development Process

เวทีชุมชนครั้งที่ 3 สรุปบทเรียน
และคืนข้อมูลสู่ชุมชน

- การถอดบทเรียน สรุปผล
- การคืนข้อมูล
- การขยายผลสู่ชุมชนอื่น

เวทีชุมชนครั้งที่ 2
พัฒนาศักยภาพ
การบริหารจัดการกลุ่ม
และเชื่อมโยงเครือข่าย

- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การจัดการกลุ่ม/เครือข่าย
- การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

การสะท้อนผล
และคืนข้อมูล
(Reflection)

การติดตาม
แบบมีส่วนร่วม
(Observe)

ปีที่ 1

ปฏิบัติการในพื้นที่
(Action)

วางแผน
(Plan)

- เตรียมการ
- สร้างและพัฒนาทีม
- การจัดการข้อมูล

เวทีชุมชนครั้งที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

- ปรับกระบวนการทัศน์
- การวิเคราะห์สถานการณ์
- กำหนดเป้าหมายร่วม
- จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน/ตำบล

ปีที่ 2

ปีที่ 3

กิจกรรมการขับเคลื่อน

ต้นทาง

- ลดต้นทุน
- เพิ่มประสิทธิภาพ
- ผลิตให้ได้มาตรฐาน

กลางทาง

- เพิ่มมูลค่า
- แปรรูปผลิตภัณฑ์
- รวบรวมผลผลิต

ปลายทาง

- เชื่อมโยงตลาด
- เชื่อมโยงการท่องเที่ยว

สนับสนุนการขับเคลื่อนในพื้นที่

กษ./สธ./อก./อว./ว.ล้า
สนับสนุนความรู้

ตลาดชุมชน/โรงเรียน/โรงพยาบาล/รทส./เอกชน/ว.ล้า
สนับสนุนตลาด

กษ./มท./อปท./ว.ล้า
สนับสนุนงบประมาณ

การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

การส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ (Area-Based Agricultural Extension)

- กระบวนการพัฒนาการเกษตรและเศรษฐกิจชุมชนแบบบูรณาการ
- ชุมชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน : ร่วมคิด/ตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมลงมือ ร่วมติดตามประเมินผล ร่วมรับผลที่เกิดขึ้น

กระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม Participation Development Process

เวทีชุมชนครั้งที่ 3 สรุปบทเรียน
และคืนข้อมูลสู่ชุมชน

- การถอดบทเรียน สรุปผล
- การคืนข้อมูล
- การขยายผลสู่ชุมชนอื่น

เวทีชุมชนครั้งที่ 2
พัฒนาศักยภาพ
การบริหารจัดการกลุ่ม
และเชื่อมโยงเครือข่าย

- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
การจัดการกลุ่ม/เครือข่าย
- การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

การสะท้อนผล
และคืนข้อมูล
(Reflection)

การติดตาม
แบบมีส่วนร่วม
(Observe)

ปีที่ 1

วางแผน
(Plan)

- เตรียมการ
- สร้างและพัฒนาทีม
- การจัดการข้อมูล

ปฏิบัติการในพื้นที่
(Action)

ปีที่ 2

ปีที่ 3

เวทีชุมชนครั้งที่ 1 จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน

- ปรับกระบวนการทัศน์
- การวิเคราะห์สถานการณ์
- กำหนดเป้าหมายร่วม
- จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน/ตำบล

กิจกรรมการขับเคลื่อน

ต้นทาง

- ลดต้นทุน
- เพิ่มประสิทธิภาพ
- ผลิตให้ได้มาตรฐาน

กลางทาง

- เพิ่มมูลค่า
- แปรรูปผลิตภัณฑ์
- รวบรวมผลผลิต

ปลายทาง

- เชื่อมโยงตลาด
- เชื่อมโยงการท่องเที่ยว

สนับสนุนการขับเคลื่อนในพื้นที่

กษ./สร./อก./อว./ฯลฯ

สนับสนุนความรู้

ตลาดชุมชน/โรงเรียน/โรงพยาบาล/รทส./เอกชน/ฯลฯ

สนับสนุนตลาด

กษ./มท./อปท./ฯลฯ

สนับสนุนงบประมาณ

การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

กองทุน

กลุ่มและเครือข่ายต่างๆ

การจ้างงาน

พัฒนาการเรียนรู้

กิจกรรม
สาธารณประโยชน์

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ผลการดำเนินงาน 6 จุด

ผลการดำเนินงานส่งเสริมเกษตรเชิงพื้นที่ (สสก.1 จ.ชัยนาท) “แปลงใหญ่ผักปลอดภัย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี”

จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงพื้นที่ ผ่านเวทีชุมชน จำนวน 3 ครั้ง

1. วิเคราะห์พื้นที่และจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม
2. ถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงเครือข่าย และการบริหารจัดการกลุ่ม
3. สรุปผลและถอดบทเรียน

ประเด็นปัญหาที่พบ

ดินเสื่อมคุณภาพ/ปัจจัยการผลิตมีราคาสูง/
ปริมาณผลผลิตลดลง/ราคาไม่แน่นอน/
เกษตรกรขาดความรู้ ทักษะในการผลิตและเชื่อมโยง
ผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค

กิจกรรม

กลไกหลัก

กลไกสนับสนุน

ต้นทาง

- * การปรับปรุงบำรุงดิน
- * การพัฒนาวิธีการให้น้ำ
- * การเพาะกล้าผัก

- * แปลงใหญ่ผักบางเตย
- * กลุ่มผักตลาดหลุมแก้ว
- * กลุ่มผักเชียงรากใหญ่

ชกส.
กรมส่งเสริมการเกษตร

กลางทาง

การรวบรวม
สินค้า

วิสาหกิจชุมชน

สหกรณ์จังหวัด
ตรวจบัญชีสหกรณ์

ปลายทาง

การเชื่อมโยง
การตลาด

Young Smart Farmer

ตลาดไท
บริษัทฟาร์มฮับ
เครือข่าย YSF
ผู้ผลิตผักออร์แกนิก
กลุ่มผักหนองเสือ

เป้าหมายรวม

สถานที่รวบรวม มีระบบขนส่ง การตลาด
ผลผลิตสูง ราคาดี
กลุ่มเข้มแข็ง ดินดี ต้นทุนต่ำ
วางแผนการผลิต

กระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

- * เชื่อมโยงการผลิตในอำเภอ
- * เชื่อมโยงผลผลิต (HUB ผักปลอดภัย)
- * กระจายความรู้ (จุดเรียนรู้)
- * สร้างงาน (เพาะกล้า/จัดรวบรวม)

ขยายผลสู่ชุมชนอื่น

- * ผ่านเครือข่าย YSF
- * เครือข่าย ศพก.
- * เป็นจุดเรียนรู้ของผู้สนใจ
- * ผ่านผู้นำชุมชน
- * ฯลฯ

output

1. ปรับเปลี่ยนวิธีการปลูกจากหว่านเป็นเพาะกล้า ทำให้ต้นทุนเมล็ดพันธุ์ลดลงประมาณ 1,000 บาทต่อไร่
2. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น จากเดิม 1.2 ตันต่อไร่ เป็น 1.5 ตันต่อไร่
3. มีการเชื่อมโยงการตลาดระหว่างผู้ผลิตกับผู้ค้า

outcome

1. เกษตรกรและสมาชิกในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตผัก
3. ผลผลิตผักมีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน
4. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การตลาดในชุมชน

กระบวนการพัฒนามะพร้าวอ่อนน้ำหอมคุณภาพดี มาตรฐานส่งออก โดยชุมชน เพื่อชุมชน

สรุปผลการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ (สสก.3 จ.ระยอง) “แปลงใหญ่มะพร้าวบางตลาด อำเภอกลองเชื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา”

ปัญหาที่พบ

1. ขยะเปลือกมะพร้าวจากการแปรรูปมะพร้าวของกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว ปริมาณ วันละ 3 ตัน
2. ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ มีขนาดเล็ก(มะพร้าวตกไซส์)
3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรขาดการประชาสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงในพื้นที่

1. หลักคิดเชิงพื้นที่
2. กระบวนการเรียนรู้เชิงพื้นที่
จัดเวทีชุมชน 1-3 ครั้ง
ครั้งที่ 1 วิเคราะห์พื้นที่ และจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม
ครั้งที่ 2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีเชื่อมโยงเครือข่าย และการบริหารจัดการกลุ่ม
ครั้งที่ 3 สรุปผลและถอดบทเรียน
ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการโครงการ
3. บูรณาการของชุมชน
4. ถ่ายทอดความรู้ตามบริบทและความต้องการในการแก้ไขปัญหาของแต่ละพื้นที่
5. สนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เครื่องสับย่อยเปลือกมะพร้าว วัสดุอุปกรณ์การแปรรูปผลผลิต แม่ปို့
6. งบประมาณ จำนวน 4 กิจกรรม เป็นเงิน 499,940 บาท

- ครั้งที่ 1 วิเคราะห์พื้นที่ และจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วม
- ครั้งที่ 2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีเชื่อมโยงเครือข่าย และการบริหารจัดการกลุ่ม
- ครั้งที่ 3 สรุปผลและถอดบทเรียน
- ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการโครงการ
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการผสมปุ๋ยใช้เอง
2. สับย่อยเปลือกมะพร้าวทำวัสดุปลูกและเศษวัสดุเหลือใช้ส่งโรงไฟฟ้าชีวมวล
3. สร้างตราสัญลักษณ์สินค้าน้ำมันมะพร้าวและแปรรูปน้ำมันมะพร้าว
4. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

1. เกษตรกรนำปุ๋ยผสมใช้เอง 20 ราย จำนวน 7 ตัน
2. ขยะมะพร้าวเป็นส่วนผสมในการทำดิน 12 ตัน และเปลือกมะพร้าว 20 ตัน ขายให้โรงงานไฟฟ้าบ้านปึง
3. ฟื้นในลูกมะพร้าวจำหน่ายลูกละ 20 บาทและน้ำมันมะพร้าวสูงจำหน่ายสูงละ 10 บาท
4. ป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ติดตั้งไว้ 2 จุด ได้แก่ หน้าสวนมะพร้าวโคโค คลาวบอย และลานจอดรถพระตำหนักสงคยีน

รูปแบบการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

- เป้าหมายร่วม**
- ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
 - ผลิตผักได้หลากหลายปลอดภัยจากไม่มีพิษและศัตรูพืช
 - มีอาชีพมั่นคง
 - มีใจรักและภูมิใจที่ได้ทำเกษตร
 - มีช่องทางตลาดภายในพื้นที่
 - มีแหล่งน้ำเพียงพอในการผลิตผัก
 - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

- การเชื่อมโยงและกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน**
- จัดสรรเงินกองทุน เพื่อสาธารณประโยชน์
 - รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรรายอื่นที่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มได้
 - สร้างงานในชุมชน
 - ผลิตผักปลอดภัยให้ชุมชน / โรงพยาบาล / โรงเรียน
 - เป็นแหล่งเรียนรู้ / ศึกษาดูงาน
 - กิจกรรมสาธารณะประโยชน์
 - ส่งเสริมให้นักเรียนปลูกผัก และรับซื้อผลผลิตจากนักเรียน

- การขยายผลสู่ชุมชนอื่น**
- การสื่อสาร / ประชาสัมพันธ์ ผ่าน Social Network - line / facebook เวทีชุมชน
 - ขยายแปลงเรียนรู้ โดยผ่านเครือข่าย YSF แปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน ศพ. อกม. โรงเรียน เกษตรกรทั่วไป

- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น**
- มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ด้านการผลิตลดลง
 - เกษตรกรมีความรู้และมีความชำนาญเพิ่มขึ้น
 - เกิดอาชีพเสริมและมีส่วนของของในชุมชน
 - เกิดอาชีพเสริมและมีส่วนของของในชุมชน

- ตัวชี้วัด**
- เพิ่มผลผลิตผักที่จำหน่ายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 (จากเดิม 4,800 กก./เดือน เป็น 7,200 กก./เดือน)
 - ลดต้นทุนการผลิตลดลง ร้อยละ 15 (จาก 3,500 บาท/ไร่ เหลือ 2,978 บาท/ไร่)
 - เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 1,000 บาท/เดือน เป็น 5,000 บาท/เดือน
 - กลุ่มมีรายได้เฉลี่ยจากการจำหน่ายผลผลิต เดือนละ 175,000 บาท/เดือน

โครงการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ แปลงใหญ่มังคุดอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ โครงการส่งเสริมการผลิต อโวคาโด ครัวบวงจร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

การสร้างทีมงาน
พัฒนาเจ้าหน้าที่

สร้างทีมงานระดับจังหวัด

- ตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด
- สร้างความเข้าใจโครงการ
- รวบรวมข้อมูลพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น
- ออกแบบกระบวนการ
- คัดเลือกและฝึกการใช้เครื่องมือ
- กำหนดประเด็นการลงทำงานในพื้นที่

ประเด็นการทำงานในพื้นที่

สร้างทีมงานระดับอำเภอ

- สร้างความเข้าใจทีมงานอำเภอ
- วิเคราะห์ข้อมูล (สถานการณ์, ศักยภาพพื้นที่ กลุ่ม)
- วิเคราะห์ข้อมูลซ้ำ
- ปรับกระบวนการร่วมกับอำเภอ
- กำหนดประเด็นการลงทำงานในพื้นที่
- กำหนดบทบาทหน้าที่ทีมงาน

กระบวนการทำงานในพื้นที่

Out come

- ทีมงานเข้มแข็ง
- ทีมงานมีทัศนคติดี มีสมรรถนะ พร้อมดำเนินโครงการ
- นำรูปแบบการพัฒนาทีมงาน ไปใช้พัฒนางานอื่นได้

การพัฒนา
กลุ่ม
เกษตรกร

เวทีเตรียมความพร้อม

- สร้างความคุ้นเคย
- แนะนำทีมงานและโครงการ
- หาความคาดหวัง
- ศึกษาบริบทของพื้นที่
- เก็บข้อมูลเบื้องต้น

ได้กลุ่มเป้าหมาย
ข้อมูลเบื้องต้น

เวทีชุมชนครั้งที่ 1

- วิเคราะห์ข้อมูลชุมชน (จากเวทีเตรียมความพร้อมและข้อมูลเบื้องต้น)
- ทีมงานวิเคราะห์ข้อมูล
- ยกวาง Value Chain
- นำเสนอชุมชน
- ชวนชมร่วมวิเคราะห์ตรวจสอบ
- จัดลำดับความสำคัญกิจกรรมตาม Value Chain
- วางกระบวนการตาม Value Chain
- ตั้งคณะกรรมการกลุ่ม

ได้ Value Chain
กรรมการบริหารกลุ่ม

เวทีย่อย

- ประชุมกรรมการ+ทีมอำเภอ
- วิเคราะห์ข้อมูลจากเวทีเตรียมความพร้อมและเวทีชุมชนครั้งที่ 1
- จัดทำโครงการ แผนปฏิบัติการ และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ตาม Value Chain

ได้โครงการส่งเสริมการ
ผลิต อโวคาโดครัวบวงจร

เวทีชุมชนครั้งที่ 2

- สร้างความเข้มแข็งกลุ่ม
- ประเมินศักยภาพกลุ่ม
- กำหนดโครงสร้าง กฎ กติกา ระดมทุน จัดทำ IFPP ของกลุ่ม
- จัดทำแผนบริหารกลุ่มระยะ 3 ปี และ 5 ปี

กลุ่มเข้มแข็ง
กฎ กติกา แผนการปลูก
แผนการบริหาร จัดเงิน

เวทีชุมชนครั้งที่ 3

- คัดเลือกผู้ชุมชน
- ชี้แจงข้อมูลการพัฒนา
- ชี้แจงโครงการ กิจกรรม
- ต่างๆ และการสนับสนุนจากหน่วยงาน

ชุมชนมีค วามพร้อม
ดำเนินโครงการ

Out come

- ชุมชนเข้มแข็ง
- เกิดเครือข่ายการทำงาน
- ได้รูปแบบการขับเคลื่อนงานเพื่อขยายผล

กิจกรรม
โครงการ

กิจกรรมเปลี่ยนยอดพันธุ์ อโวคาโด(290,700บ.)

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิต อโวคาโดระหว่างสมาชิกกลุ่ม
- ขยายพันธุ์และอุปกรณ์เปลี่ยนยอด
- ข้างเปลี่ยนยอดพันธุ์
- เปลี่ยนยอดพันธุ์ 4,000 ยอด /1,300 ต้น/52 ไร่/50ราย

รายได้จากพันธุ์ 75,000 บ./ไร่
ต้นทุน ไร่ละ 10,000 บ./ไร่
ปี 1 - 90,000 บ./ไร่
ปี 2 - 135,000 บ./ไร่
ปี 3 - 270,000 บ./ไร่
(ปี 1 - 3 กลุ่มจะได้อายุได้ 4,680,000บ.)

เกิดแหล่งพันธุ์ดีไว้ขยายและใช้
เปลี่ยนยอดภายในกลุ่มและ
เครือข่าย

จัดทำบรรจุภัณฑ์ (169,300บ.)

- จัดทำบรรจุภัณฑ์ เพื่อยกระดับสินค้า
- เชื่อมโยงตลาดจำหน่ายในโมเดิร์นเทรด (สยามพารากอน, โอคอนสยาม)
- บรรจุภัณฑ์ จำนวน.....กล่อง

บรรจุภัณฑ์ขนาด 1 กก.
เพิ่มมูลค่า อโวคาโด
เกรด AA จาก กก.ละ 90
บาท เป็น 120 บาท

บรรจุภัณฑ์ขนาดบรรจุ 2 ผล
สำหรับเป็นของฝาก
ราคาจำหน่าย
กล่องละ 180 บาท

การตลาดและประชาสัมพันธ์

- ประชาสัมพันธ์ ผ่าน Facebook Youtube ของกลุ่ม และจำหน่ายออนไลน์

ยอดจำหน่าย ออนไลน์.....บาท

Out come

- เกิดรูปแบบการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรระดับพื้นที่
- เกิดชุมชนต้นแบบในการขยายผลงานส่งเสริมการเกษตรสู่ชุมชนเครือข่าย
- พัฒนาสู่ชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร

แล้วได้อะไร

รูปแบบ 3 รูปแบบ	
รูปแบบที่ 1 ผัก	สสก.1 (ปทุมธานี) การเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจ สสก. 4 (กาฬสินธุ์) การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน
รูปแบบที่ 2 มะพร้าว	สสก. 2 (สมุทรสงคราม) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ตามความต้องการของตลาด สสก. 3 (ฉะเชิงเทรา) การจัดการกระบวนการผลิตแบบ Zero Waste
รูปแบบที่ 3 ไม้ผล	
3.1 มังคุด	สสก. 5 (นครศรีธรรมราช) การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร
3.2 อะโวคาโด	สสก. 6 (ตาก) การพัฒนาคุณภาพสินค้าสู่ระดับพรีเมียม

แล้วได้อะไร

รูปแบบการดำเนินงาน

1. เป้าหมายร่วมของชุมชน
2. กระบวนการเรียนรู้
3. การบริหารจัดการ
4. การบูรณาการ
5. การเชื่อมโยงเครือข่าย ผ่านกลไกต่างๆ

1. ได้รูปแบบฝึก

	เขต 1	เขต 4
รูปแบบ	การเชื่อมโยงเครือข่ายทางธุรกิจ	การกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน
1.เป้าหมายร่วมของชุมชน	- แหล่งผลิตผักปลอดภัยฯครบวงจร	- ผลิตผักปลอดภัยฯ เพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน - เป็นจุดรวบรวมผลผลิตคัดแยก บรรจุผัก ที่ได้มาตรฐาน - เกษตรกรในชุมชนมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน
2.กระบวนการเรียนรู้	- การบริหารจัดการกลุ่ม - ต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต	- การนำความรู้ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในกระบวนการต่าง ๆ - การพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น โดยลดการใช้สารเคมี
3.การบริหารจัดการ	- กลุ่มกิจกรรมย่อย มีกฎ ระเบียบและแผนปฏิบัติงาน	- มีกฎระเบียบที่ชุมชนร่วมกันกำหนดอย่างชัดเจน ทั้งด้านการบริหารคน งาน เงิน และการกระจายผลประโยชน์สู่ชุมชน

1. ได้รูปแบบผัก (ต่อ)

	เขต 1	เขต 4
4. การบูรณาการ	- ด้านเทคโนโลยี ได้แก่ การพัฒนาระบบการให้น้ำแบบสปริงเกอร์ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักในรูปแบบการเพาะกล้า - ด้านการตลาด ร่วมกับกลุ่มผลิตผักภายในจังหวัด และเอกชน	- ภาครัฐ หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ ประสานการสนับสนุนตามบทบาทและภารกิจของตน - ภาคเอกชน (บริษัทคิงวิซ / เบทาโกร) ประสานการทำงานด้านการตลาด และการพัฒนา
5. การเชื่อมโยงเครือข่ายผ่านกลไกต่าง ๆ	- วสช. รวบรวมผลผลิตของสมาชิกและกลุ่มเครือข่าย เชื่อมโยงการตลาด - YSF ผู้นำการพัฒนา ประสานงาน ขับเคลื่อน และเชื่อมโยงการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนของชุมชน - แปลงใหญ่ รวมกลุ่มผลิต	- YSF เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ดูแลให้คำแนะนำในการวางแผนการผลิตแก่สมาชิก ควบคุมคุณภาพผลผลิต - แปลงใหญ่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผักปลอดภัย - วสช. รวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อจำหน่ายให้กับบริษัทเอกชน และจำหน่ายในตลาดชุมชนภายในอำเภอ

2.ได้รูปแบบมะพร้าว

	เขต 2	เขต 3
รูปแบบ	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามความต้องการของตลาด	การจัดการกระบวนการผลิตแบบ Zero Waste
1.เป้าหมายร่วมของชุมชน	- ลดต้นทุนการผลิตร้อยละ 20 - เพิ่มปริมาณและพัฒนาคุณภาพผลผลิตมาตรฐานส่งออก - พัฒนาศูนย์เรียนรู้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ สร้างและพัฒนาตลาดด้วยตนเองอย่างยั่งยืน
2.กระบวนการเรียนรู้	- นวส. มืออาชีพ ร่วมเวทีชุมชน - ต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต	- การจัดเวทีชุมชนย่อยหลายครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจกับชุมชน
3.การบริหารจัดการ	- รุปกลุ่ม มีกฎ กติกาชัดเจน	- รุปกลุ่ม มีกฎ กติกาที่ชุมชนกำหนดร่วมกัน

2. ได้รูปแบบมะพร้าว (ต่อ)

	เขต 2	เขต 3
4. การบูรณาการ	- การบูรณาการของหน่วยงานเพื่อพัฒนาความรู้ เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว - การบริหารจัดการน้ำจืดในฤดูแล้ง	- บริษัทเอกชน : โรงไฟฟ้าชีวมวลรับซื้อเปลือกมะพร้าวสับไปเป็นเชื้อเพลิง - เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเพื่อขายผลผลิตในชุมชน
5.การเชื่อมโยงเครือข่าย ผ่านกลไกต่าง ๆ	- YSF ผู้นำการพัฒนา ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ประสานงานและเชื่อมโยงการตลาดในกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนชุมชน - แปลงใหญ่ รวมกลุ่มผลิต - วสช. รวบรวมผลผลิตมะพร้าว เชื่อมโยงและขยายตลาดส่งออก	- YSF นำเทคโนโลยี/นวัตกรรมมาพัฒนาชุมชน สร้างและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมของชุมชน และจัดทำตลาดออนไลน์ - แปลงใหญ่ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าว - วสช. ผลิต/แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร สร้างงานให้คนในชุมชน

3. ได้รูปแบบไม้ผล

	เขต 5 มังคุด	เขต 6 อะโวคาโด
รูปแบบ	การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร	การพัฒนาคุณภาพสินค้าสู่ระดับพรีเมียม
1.เป้าหมายร่วม	การบริหารจัดการผลผลิตด้วยคุณภาพได้ อย่างครบวงจร สร้างรายได้เพิ่มให้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกมังคุด และกลุ่มเกษตรกร	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโดและสร้าง แบรนด์"อะโวคาโดพบพระ"ให้เป็นที่รู้จัก
2. กระบวนการ เรียนรู้	- นวส. มืออาชีพ ร่วมจัดเวทีชุมชน - ต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต	- สร้างทีมเรียนรู้จังหวัด อำเภอกันตัง ศูนย์ปฏิบัติการ แบ่งบทบาท เช่น ทีมกระบวนการ ทีมเก็บ ข้อมูล ทีมสร้างบรรยากาศ
3. การบริหาร จัดการ	- รุปกลุ่ม มีกฎ กติกาชัดเจน	- รุปกลุ่ม ชุมชนกำหนดตัวชี้วัดร่วมกัน : รายได้ สิ่งแวดล้อม ชุมชน

3. ได้รูปแบบไม้ผล (ต่อ)

	เขต 5 มังคุด	เขต 6 อะโวคาโด
4. การบูรณาการ	- จังหวัดสนับสนุนงบประมาณยุทธศาสตร์ของจังหวัดในการพัฒนากิจกรรมตามแผนชุมชน - มทร.ศรีวิชัย ให้ความรู้การเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูป - ศูนย์เรียนรู้พลังงานทดแทนจ.นครศรีธรรมราช ถ่ายทอดองค์ความรู้การเผาถ่านให้ได้น้ำส้มควันไม้	- การบูรณาการการทำงานของหน่วยงานทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง
5. การเชื่อมโยงเครือข่ายผ่านกลไกต่าง ๆ	- YSF พัฒนาช่องทางการทำการตลาด - แปลงใหญ่พัฒนาคุณภาพของมังคุดและรักษามาตรฐานผลผลิตและราคา - วสช.เพิ่มมูลค่าจากการแปรรูปมังคุด - เกษตรตำบล เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดเวทีชุมชน ถ่ายทอดความรู้	- YSF ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต แปรรูปต้นแบบ ช่องทางการตลาดออนไลน์ - แปลงใหญ่ รวมกลุ่มเกษตรกร จัดทำแผนปฏิบัติงาน บริหารจัดการการผลิต จัดการปัจจัยการผลิต และใช้เทคโนโลยีเหมาะสม - วสช. การแปรรูปอะโวคาโด - เกษตรตำบล และทีมงานอำเภอ จังหวัด ร่วมกันจัดเวทีชุมชน - การจัดทำชุมชนต้นแบบ เพื่อขยายผลการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโดไปยังชุมชนอื่นๆ ต่อไป

การดำเนินการในปีงบประมาณ 2563

งานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ถือว่าเป็นกระบวนการ/รูปแบบการทำงาน จึงไม่จัดทำเป็นโครงการ

ได้นำข้อมูลจากการดำเนินงานในปี 2562 มากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ที่จะดำเนินการในปี 2563

ให้ใช้งบประมาณปกติของหน่วยงานในการดำเนินการ ทั้งการสนับสนุนเกษตรกร และการบริหารจัดการ

กำหนดเป็นตัวชี้วัดของเกษตรจังหวัด และ ผอ.สสท.

สรุปภาพรวมการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

หลักการ

- พัฒนาการเกษตรโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง (Area – based) กำหนดขอบเขตพื้นที่ชัดเจน
- ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม บูรณาการงาน & งบประมาณ จากทุกภาคส่วน
- พัฒนาต่อยอดและใช้กลไกการพัฒนาที่มีอยู่แล้ว ทำงานบนฐานข้อมูล เกิดผลเป็นรูปธรรมในพื้นที่

พื้นที่เป้าหมาย

- พัฒนาต่อเนื่องใน 6 จุดนำร่องปี 2562
- 77 จังหวัด อย่างน้อยจังหวัดละ 1 จุด

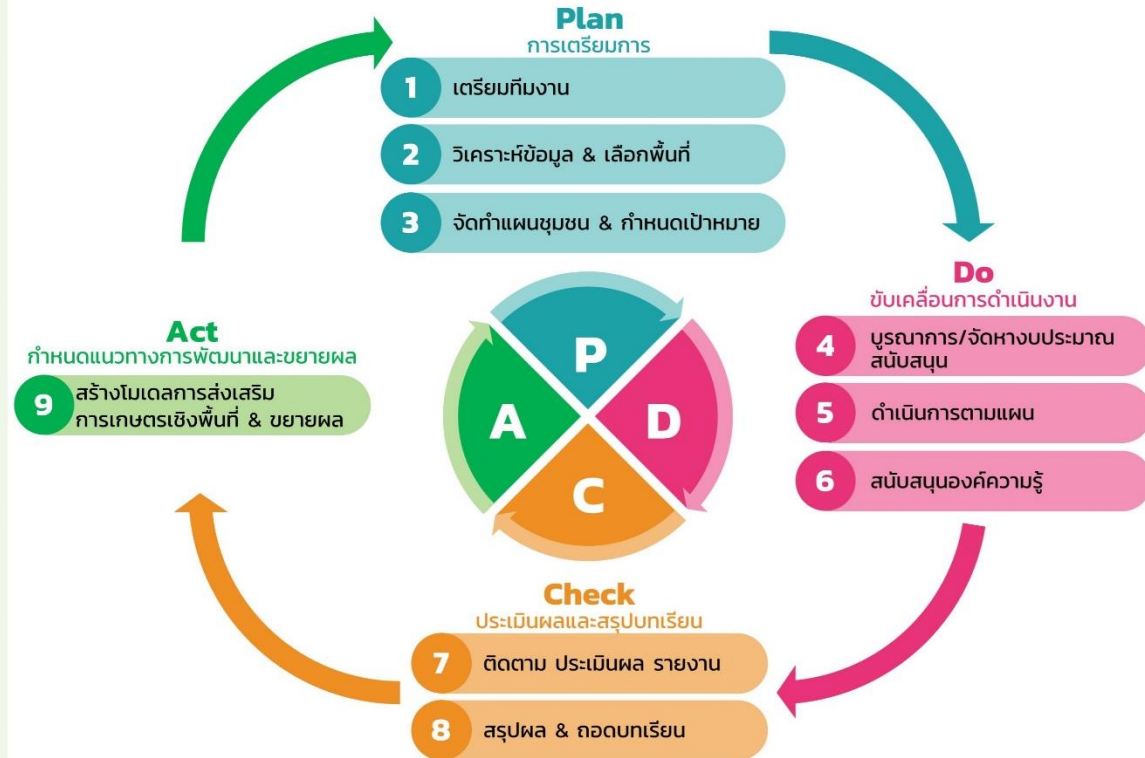
การสนับสนุน

- งบประมาณ
- องค์ความรู้
- ตลาด

หน่วยสนับสนุน

กรมส่งเสริมการเกษตร, ภาครัฐ, เอกชน, สถาบันวิชาการ, ท้องถิ่น ฯลฯ

4 กิจกรรมหลัก 9 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักส่งเสริมการเกษตรมีขีดความสามารถในการทำงานเชิงพื้นที่ มีทีมและเครือข่ายการทำงานร่วมกัน และมีแผนความต้องการของชุมชนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม
- มีรูปแบบและวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่และชุมชน ขับเคลื่อนด้วยกลไกการพัฒนาส่งเสริมการเกษตร และมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนต่อเกษตรกรและชุมชน มีการพัฒนาอาชีพการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการ เกิดการสร้างรายได้ การกระจายผลประโยชน์ และการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน

P

การเตรียมการ : Plan

1 เตรียมทีมงาน

- สร้างความเข้าใจและเผยแพร่แนวทางฯ แก่บุคลากร (ส่วนกลางและภูมิภาค)
- สสท. ร่วมกับจังหวัดพัฒนา Core Team ระดับเขต
- เตรียมทีมปฏิบัติการระดับจังหวัด (เจ้าหน้าที่จากทุกกลุ่มงานของจังหวัดและอำเภอเป้าหมาย)

2 วิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกพื้นที่

- คัดเลือกสินค้าเกษตรและพื้นที่เป้าหมาย
- วิเคราะห์ข้อมูลของพื้นที่เป้าหมาย (ข้อมูลทุติยภูมิ) / จัดทำข้อมูลในรูปแบบแผนที่ (Mapping)
- จัดทำแผนการปฏิบัติงาน (Action Plan) ของจังหวัด

กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

P

การเตรียมการ : Plan

3 จัดทำแผนความต้องการของชุมชน

- จัดเวทีชุมชน เพื่อปรับกระบวนการทัศน์ วิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน
- จำแนกกิจกรรมตามๆ ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้
 - 1) กิจกรรมที่ชุมชนสามารถลงทุนและดำเนินการได้ด้วยตนเองทั้งหมด
 - 2) กิจกรรมที่ชุมชนสามารถลงทุนและดำเนินการได้ด้วยตนเองบางส่วน และต้องได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอก
 - 3) กิจกรรมที่ต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก
- คัดเลือกกิจกรรมตามข้อ 1) และข้อ 2) ที่มีความพร้อมและมีงบประมาณในปีงบประมาณ 2563 แล้วจัดทำเป็นโครงการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ของชุมชน
- สนง.เกษตรอำเภอ เสนอแผนฯ และโครงการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ของชุมชนที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563 เพื่อให้เกษตรจังหวัดให้ความเห็นชอบ

กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

D

การขับเคลื่อนการดำเนินงาน : Do

4 บูรณาการ/จัดหางบประมาณสนับสนุน

- จังหวัดบูรณาการงบประมาณตามโครงการที่ได้รับจัดสรร และจัดหาจากแหล่งอื่น
- กอง/สำนักพิจารณาสนับสนุนงบประมาณ

5 ดำเนินการตามแผน/โครงการของชุมชน

- เกษตรกรดำเนินการตามกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน (ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง)

6 สนับสนุนองค์ความรู้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและเชื่อมโยงเครือข่าย

- จัดเวทีชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่ม และเชื่อมโยงเครือข่าย
- กอง/สำนัก/ศูนย์ปฏิบัติการ สนับสนุนวิชาการและองค์ความรู้ตามบทบาทภารกิจ
- อำเภอ จังหวัด และเขต ประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อให้เข้ามาร่วมพัฒนา
- จัดเวทีชุมชนเพื่อสรุปบทเรียน ค้นข้อมูลสู่ชุมชน และวางแผนการพัฒนาระยะยาวของชุมชน

กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินงาน (ต่อ)

C

การติดตามประเมินผลและสรุปบทเรียน : Check

7 ติดตาม ประเมินผล และรายงาน

- สสท. เป็นแกนหลักในพื้นที่ร่วมกับจังหวัด ติดตาม/กำกับการทำงาน จัดเก็บข้อมูล และรายงานผลการดำเนินงาน
- จังหวัดทำการประเมินระดับการพัฒนาส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ของจังหวัด ตามแบบประเมินตนเอง
- ทีมนิเทศงานตามระบบส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการนิเทศและให้คำแนะนำปรึกษา
- ประเมินผลโครงการ เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

8 สรุปผลและถอดบทเรียน

- จัดเวทีในการสรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้ โดยเชื่อมโยงกับเวทีตามระบบส่งเสริมการเกษตร

A

กำหนดแนวทางการพัฒนาและขยายผล : Act

9 สร้างโมเดลการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่

- สรุปบทเรียนและถอดองค์ความรู้มาสร้างเป็นโมเดลการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่
- เผยแพร่โมเดลและกำหนดแนวทางการขยายผล

งบประมาณดำเนินการ

- ▶ การสนับสนุนโครงการ/กิจกรรมของชุมชน
 - บูรณาการงบประมาณปกติตามโครงการที่จังหวัดได้รับการจัดสรรจากกรมส่งเสริมการเกษตร และจากงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ที่เข้ามาร่วมดำเนินการและบูรณาการ
- ▶ การจัดเวทีชุมชนและการบริหารจัดการ
 - ใช้งบประมาณปกติของแต่ละหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1

นักส่งเสริมการเกษตรมีขีดความสามารถในการทำงานเชิงพื้นที่ มีทีมและเครือข่ายการทำงานร่วมกัน และมีแผนความต้องการของชุมชนที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วม

2

มีรูปแบบและวิธีการทำงานที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ ขับเคลื่อนด้วยกลไกการส่งเสริมการเกษตร และมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3

เกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนต่อเกษตรกรและชุมชน มีการพัฒนาอาชีพการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการ เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ การกระจายผลประโยชน์ และการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน

แผนการปฏิบัติงาน (Action Plan)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ										ผู้รับผิดชอบ
	ม.ค. ๖๓	ก.พ. ๖๓	มี.ค. ๖๓	เม.ย. ๖๓	พ.ค. ๖๓	มิ.ย. ๖๓	ก.ค. ๖๓	ส.ค. ๖๓	ก.ย. ๖๓		
การเตรียมการ : Plan											
๑. เตรียมทีมงาน		←→									สสจ./จังหวัด
๒. วิเคราะห์ข้อมูลและคัดเลือกพื้นที่		←→									จังหวัด/สสจ.
๓. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชนและกำหนดเป้าหมายการพัฒนา		←→									จังหวัด/อำเภอ
ขับเคลื่อนการดำเนินงาน : Do											
๔. บูรณาการ/จัดหางบประมาณสนับสนุน			←→								จังหวัด/อำเภอ
๕. ดำเนินการตามแผน				←							เกษตรกร
๖. สนับสนุนองค์ความรู้				←							กอง/สำนัก/ศูนย์ฯ/ ฯลฯ
ประเมินผลและสรุปบทเรียน : Check											
๗. ติดตาม ประเมินผล รายงาน											
- สสจ.กำกับ ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงาน		←									สสจ.
- นิเทศ ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยแก้ไขปัญหา		←→				←→		←→			ทีมนิเทศ
- รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน					*			*			* จังหวัด/สสจ./กวพ.
- ประเมินผลการดำเนินงาน										←→	กผง./กวพ./สสจ.
๘. สรุปผลและถอดบทเรียน									←→		กวพ./กผง./สสจ.
กำหนดแนวทางการพัฒนาและขยายผล : Act											
๙. สร้างโมเดลการส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ และกำหนดแนวทางการขยายผล									←→		กวพ./สสจ./จังหวัด

บทบาทของหน่วยงาน

กผง.

- ประสานและบริหารจัดการในภาพรวม และพัฒนาระบบรายงานผลสัมฤทธิ์และประเมินผลร่วมกับ ศสท.

กวพ.

- ประสานการทำงานในพื้นที่ และ Action Plan ของจังหวัด ความก้าวหน้าการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ สนับสนุนเครื่องมือการจัดเวทีชุมชน การใช้กระบวนการวิจัย และการถอดบทเรียน

ศสท.

- สนับสนุนข้อมูลประกอบการจัดทำแผนฯ โดยเฉพาะ Mapping และพัฒนาระบบรายงานร่วมกับ กผง.

กอง/สำนักอื่นๆ/
ศูนย์ฯ

- สนับสนุนองค์ความรู้และงบประมาณตามภารกิจหน่วยงาน

สสท. ที่ 1 - 6

- คัดเลือกและเตรียมความพร้อมของ Core Team เป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานร่วมกับจังหวัด กำกับ ติดตาม สนับสนุน ช่วยแก้ไขปัญหา และรายงานความก้าวหน้า

สนง.เกษตรจังหวัด

- สร้าง/พัฒนาทีมปฏิบัติการจังหวัด คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย จัดทำ Action Plan ของจังหวัด บูรณาการ/จัดหางบประมาณสนับสนุน ร่วมปฏิบัติงานในพื้นที่กับ สนง.เกษตรอำเภอ และรายงานผลการดำเนินงานให้ สสท.

สนง.เกษตรอำเภอ

- จัดเวทีชุมชน และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชน เสนอแผนฯ และโครงการของชุมชน ให้ สนง.เกษตรจังหวัด ประสานและดำเนินการเพื่อให้โครงการของชุมชนเกิดผลสำเร็จ

ประเด็นเน้นย้ำ

งานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ เป็นกระบวนการทำงาน ไม่ใช่โครงการ

ทำแล้วต้องเกิดผลสำเร็จที่ชัดเจนกับเกษตรกรและชุมชน

ปีงบประมาณ 2563 ให้ปรับใช้งบประมาณปกติที่ได้รับการจัดสรรแล้ว
และบูรณาการงบประมาณจากแหล่งอื่น

ปีงบประมาณ 2564

- จังหวัดเตรียมแผนความต้องการของชุมชน (พื้นที่นำร่อง ปี 2562 และ 2563)
- ส่วนกลางจัดสรรโครงการ/งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนฯ

การใช้หลักการทำงานส่งเสริมการเกษตรเชิงพื้นที่ ในการบริหารจัดการการปลูกพืชฤดูแล้ง

ขอบคุณ